

Så påverkar vi

Vårt arbete för småföretagarna och för ett bättre företagsklimat.

företagarna

Innehåll

4 Vår uppgift är att påverka

Företagarna arbetar för ett bättre företagarklimat.

5 Företagarlinjen fokuserar på debatten

Vi driver företagarlinjen med tre huvudfrågor; skattetrycket, arbetsmarknaden och regelkrånglet.

6 Så påverkar Företagarna politiken

Under förra mandatperioden var vi aktiva i många frågor. Vi har gått i mål med en del. I andra fortsätter arbetet.

10 Företagarlinjen under valåret

Företagarlinjen lyfte företagarfrågorna i valrörelsen.

12 Chefekonomen har ordet

Attityderna till företagare och företagande har blivit bättre, skriver Företagarnas chefekonom Lars Jagrén.

13 Vikten av enklare regler

Arbetsmarknadsreglerna irriterar mest.

14 Sverige har tjänat på ROT och RUT

Resultaten av ROT och RUT har varit bra. Men än finns det kvar att göra.

15 "ROT-avdraget blev en turboinjektion"

ROT-avdraget satte fart på affärerna för Mockfjärds Fönster.

16 Arbetsgivaravgiften hög och dold

Det behövs en rejäl sänkning av arbetsgivaravgiften och egenavgiften.

17 Arbetsmarknaden måste bli mer flexibel

Charlotte Carlssons företag är litet. När hon anställde sin första medarbetare krävdes fördubblad omsättning.

18 Stor potential bland de invandrade företagarna

Invandrarföretagen spelar en viktig roll för tillväxten i landet.

20 Stopp för osund konkurrens

Lagstiftning ger ökad valfrihet.

21 Sjuklön och karens drabbar småföretagen

Trygghetssystemen måste anpassas bättre efter företagarens situation och företagandets villkor.

22 Andra frågor vi jobbar med

Kvinnors företagande, brott mot företagare samt utbildningssystemet är frågor Företagarna driver.

24 Ordförande Jens Spendrup har ordet

18 Ziya Gürsoy driver ett turkiskt bad.

21 Trygghet på företagares villkor.

20 Valfärd för framtiden.

10 Så lyfte vi företagarfrågorna inför valet 2010.

22 Kvinnors företagande

Det är viktigt att arbeta för olikheten, anser Birthe Björkenstock, ordförande i Företagarna i Växjö.

– Vi behöver alla typer av företag, säger hon.

SNABBA FAKTA – Viste du att...

... småföretagen dominerar samtliga branscher och företagen med färre än 50 anställda utgör över 99 procent av det totala antalet företag.

... småföretagen med färre än 50 anställda står för mer än hälften av den privata sysselsättningen och mer än en tredjedel av den totala.

... 93 procent av exportföretagen är småföretag. Under 2009 fanns 36 373 företag som ägnade sig åt någon form av export.

Vi påverkar!

Vår uppgift är att arbeta för ett bättre företagarklimat. För dagens och morgondagens företagare. Vi tar oss an vårt uppdrag på många olika sätt, men alltid med båda fötterna fast förankrade i småföretagarens verklighet och vardag.

Vår styrka ligger i samverkan med medlemmar och anslutna branschförbund. Vårt opinionsarbete är alltid baserat på fakta samt juridisk och ekonomisk expertkunskap.

Vi har – och ska ha – Sveriges bästa kunskap om småföretagarens situation och utveckling. Det är en styrka som gör Företagarna till småföretagarnas röst i debatten och i samhället. Det är ett privilegium och ett stort ansvar.

På Företagarnas analys- och opinionsavdelning arbetar ekonomer, jurister, statsvetare och statistiker med många olika frågor. Några av frågorna har varit extra aktuella under valåret. Under parollen Företagarlinjen vill Företagarna särskilt rikta politikernas uppmärksamhet mot behovet av sänkta löneskatter, en större flexibilitet på arbetsmarknaden samt enklare och bättre regler.

Företagarnas påverkansarbete sker på flera olika plan. Vi håller koll på politiker och myndigheter. Vi har direktkontakter med beslutsfattarna, inte minst genom vårt riksdagsnätverk. Vi deltar som experter i utredningar, är remissinstans och medverkar vid hearingar.

Vi syns och hörs i medierna, ordnar seminarier och driver på debatten. Vi gör undersökningar, sammanställer statistik och skriver rapporter. Vi håller föredrag och tar oss an en stor mängd remisser. Och allt detta gör vi lokalt, nationellt och på EU-nivå.

“Vi har – och ska ha – Sveriges bästa kunskap om småföretagarens situation och utveckling.”

2010 var ett produktivt år för analys- och opinionsavdelningen. Vi har besvarat en lång rad remisser och med våra rapporter har vi lyft bl.a. integrations- och skattefrågor samt många andra viktiga företagarfrågor.

Tillsammans kan vi vara stolta över vad Företagarna lyckats åstadkomma.

Men vi är inte nöjda. Under 2011 lägger vi i en ännu högre växel.

Var med och påverka du också!

■ Genom Företagarnas Panel kan du vara med och påverka. Ge din syn på lagar, beslut och annat som påverkar företagarklimatet i Sverige. Tillsammans med övriga panelmedlemmar blir dina enkätsvar en röst som politiker och beslutsfattare lyssnar på.

Enkäten brukar ta några minuter att besvara och dina svar behandlas självklart konfidentiellt.

Vill du gå med i panelen? Gå in på www.foretagarna.se/Aktuellt-och-opinion/Foretagarnas-Panel

Företagarlinjen behövs – för hela Sverige

Företagarnas arbete har gett företagarna större fokus i medierna och i den politiska debatten. Samtliga riksdagspartier talar oftare och högre om småföretagarens betydelse för Sverige. De stora förbättringarna har ändå uteblivit. Våra politiker har haft svårt för att gå ifrån ord till handling.

Alliansregeringen har förlitat sig på arbetslinjen. Men det räcker inte att bara fokusera på utbudet av arbetskraft. För fler jobb krävs det fler människor som kan, vill och vågar anställa. Då måste det bli enklare och mer lönsamt att starta och driva företag, att växa och att vara arbetsgivare.

Valåret är förbi men på Företagarna fortsätter vi kampen för ett bättre företagarklimat. Med er. Med Företagarlinjen. Och de tre huvudspåren.

Skattetrycket

Sverige behöver lägre skattetryck. Företagarna vill se en rejäl sänkning av egen- och arbetsgivaravgifterna med fokus på småföretagen. Lönekostnaderna är den helt dominerande kostnaden och avgör i hög grad företagets konkurrenskraft och tillväxtpotentialer. Ägarbeskattningen är en annan nyckelfråga. Det ska löna sig bättre att driva företag.

Arbetsmarknaden

Sverige behöver en flexiblare arbetsmarknad när sam-

”Bästa kompetens och inte antal år på jobbet måste få styra. Det måste löna sig att anställa.”

hälle och näringsliv förändras. Övergången till ett kunskapsbaserat näringsliv med fler småföretag och en snabbt växande tjänstesektor ställer höga krav på rätt kompetens på rätt plats.

Den nuvarande arbetsmarknadsmodellen ger raka motsatsen, med inlåsning för den som har jobb och utlösning för många andra. Vi behöver bryta trögheten på arbetsmarknaden. Bästa kompetens och inte antal år på jobbet måste få styra. Det behövs en modell där det lönar sig att anställa.

Regelkrånglet

Sverige behöver enklare regler eftersom ett bra företagarklimat förutsätter enkla och stabila regler som ger stöd i stället för hinder. Företagare ska inte belastas med onödiga byråkrati, krångliga regler och långa handläggningstider för nödvändiga tillstånd. Det är inte modellen för ett Sverige där det lönar sig att starta och utveckla sitt företag.

Så här påverkar Företagarna politiken

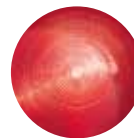
Småföretagen utgör Sveriges ekonomiska ryggrad. Det är i småföretagen som tillväxt och jobb skapas. Företagarna följer den näringspolitiska utvecklingen noga. Och under den förra mandatperioden drev vi fram viktiga förbättringar för småföretagare. Men det finns mycket kvar att göra för att Sverige ska få ett företagarklimat i världsklass.

Grönt ljus:
Framgång för företagare under förra mandatperioden.

Gult ljus:
Här är förbättringar på gång – vi ökar trycket.

Rött ljus:
Här tar vi kraftfullare tag.

GRÖNT LJUS: Framgång för företagare under förra mandatperioden

Avskaffad medfinansiering

■ Företagarna har nått framgång i opinionsarbetet med avskaffandet av medfinansieringen i sjukförsäkringen,

även om vi fick betala det via högre arbetsgivaravgifter.

Vårt krav på att avskaffa företagans ansvar för rehabiliteringsutredningar har också genomförts.

Jobbskatteavdrag och RUT- och ROT-avdrag

■ Jobbskatteavdraget är en reform för att öka arbetskraftsutbudet. Avdraget har gett näringsidkare en skattereduk-

tion. Nystartsjobben innebär att det har blivit mindre riskfyllt och kostsamt att anställa personer som stått utanför arbetsmarknaden länge.

Vi har också vunnit framgång med RUT- och ROT-avdragen som skapat många nya vita jobb och gett plus i statskassan. Företagarna vill därför se en utvidgning av ROT och RUT till närliggande områden.

Avskaffad Lex Uggle och förmögenhetsskatt

■ Företagarnas krav att slopa Lex Uggle och förmögenhetsskatten har krönts med framgång, vilket förbättrar förutsättningarna att finansiera växande företag.

Nedsättning av egenavgifter för egenföretagare

■ Egenföretagare får numera sänkta egenavgifter med fem procent av avgiftsunderlaget, max 10 000 kronor per år. Nedsättningen förutsätter att det finns ett avgiftsunderlag som överstiger 40 000 kronor per år. Den kan bara

ges till den som är mellan 26 och 65 år. För delägare i handelsbolag gäller att nedsättningen är högst 20 000 kronor för alla delägare tillsammans.

Förlängd moms-inbetalningsperiod

■ Vårt krav på förlängd moms-inbetalningsperiod har nått framgång och lett till lägre regelbörda och bättre likviditet när småföretagen slipper betala in momsen innan de fått betalt för sina fakturor. Inbetalningsperioden är förlängd till tre månader.

Större möjlighet till tidsbegränsade anställningar

■ Säsongsanställningar har återinförts och reglerna för visstidsanställningar har förbättrats. Företagarna välkomnade regeringens slopande av förslaget om "rätt till heltid".

Sänkt aktiekapital

■ Under 2010 sänktes kravet på aktiekapital för privata aktiebolag till 50 000 kronor. Sänkningen ligger i linje med utvecklingen i Europa och gör också aktiebolagsformen mer tillgänglig.

Slopad revisionsplikt för de minsta aktiebolagen

■ Den 1 november 2010 försvann revisionsplikten för små aktiebolag. Företagarna fortsätter kampen för att fler företagare ska ha valet att slippa anlita revisor.

Direktavdrag för inventarier upp till ett halvt basbelopp

■ För att göra det enklare att driva företag kan man numera göra avdrag direkt för inventarier av mindre värde. Företagarna driver på för att höja gränsen till ett basbelopp.

Slopad skyldighet att informera om sjukdagar i årsredovisningen

■ Från den 1 januari i år behöver inte längre årsredovisningen innehålla uppgifter om de anställdas sjukfrånvaro.

Lagstiftning mot osund offentlig konkurrens

■ Företagarna uppskattar den efterlängjade lagstiftningen om offentlig säljverksamhet, som rör situationer när stat, kommun och landsting säljer varor och tjänster på marknaden. De nya reglerna innebär att offentlig säljverksamhet kan förbjudas om konkurrensbegränsningar uppstår och giltigt skäl saknas. Nu är det viktigt att reglerna gör avtryck i verkligheten.

Valfrihetssystem inom vård och omsorg

■ Företagarna välkomnar lagen om valfrihetssystem, LOV, som trädde i kraft i januari 2009. Den ger kommuner och landsting möjlighet att konkurrenspröva den egna verksamheten inom stöd-, vård- och omsorgstjänster. Landstingen är sedan januari 2010 skyldiga att införa vårdval inom primärvården. LOV innebär bättre möjligheter för små fö-

retag att verka inom dessa sektorer. Nu återstår för kommuner och landsting att sjösaätta valfrihetssystemen på ett bra sätt som leder till mångfald.

Bättre yrkesutbildning

■ Yrkesutbildningens status har höjts genom beslutet om en ny gymnasieskola som startar hösten 2011. Det innebär bland annat starkare fokus på yrkeskunnandet i gymnasieskolans yrkesprogram som avslutas med en yrkesexamen, som branscherna får inflytande över.

Mer än 4 000 elever har deltagit i försöksverksamheten med lärlingsutbildning. 2011 permanentas lärlingsutbildningen, vilket är en stor framgång för Företagarna som envist kämpat för en modern lärlingsutbildning.

Yrkehögskolan har också blivit verklighet. Nu är det möjligt att bredda och fördjupa det formella yrkeskunnandet på samma villkor som vid övrig högre utbildning.

Bättre villkor för nystartsjobb

■ Regeringen har tagit bort kravet på att företag ska ha alla villkor i nivå med kollektivavtalen för att få anlita nystartsjobbare. Det är något som

Avreglerad apoteksmarknad

■ Regeringen har öppnat för konkurrens inom apoteksmarknaden. Initiativet att behålla ett antal apotek inom ett nyskapat bolag med entreprenörer som delägare är innovativt och det skapar förutsättningar för etablering av små fristående apotek.

Företagarna länge framfört till regeringen och nu har de lyssnat.

Ökade satsningar på infrastruktur

I regeringens senaste budgetar har förslag på ökade infrastruktursatsningar och underhåll presenterats. En utredning om effektivare planprocess har genomförts och smidigare PBL-regelverk införts. Det är viktigt att korta de långa planerings- och genomförandetider som länge präglat mycket av Sveriges infrastrukturutveckling. Satsningar på infrastrukturen lägger också grunden för ett starkare företagsklimat framöver.

Underlätta arbetskraftsinvandring

Nya regler har införts som ökar möjligheterna till arbetskraftsinvandring och gör det enklare att rekrytera anställda från länder utanför EU/EES. Vi är dock emot att facket ska höras om villkoren för anställningen.

GULT LJUS: Här är förbättringar på gång – vi ökar trycket

Minska regelkrånglet

Vi är positiva till etableringen av Regelrådet, som granskar ny lagstiftning och som har begärt ändringar och kompletteringar av många lagförslag. Men de administrativa kostnaderna har ännu bara minskat med drygt 7 procent. Det är långt kvar till regeringens mål på 25 procent.

Sänk arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna

Den generella sänkningen med en procentenhet från 2009 är bra även om vi tycker att åtgärderna hellre borde gynna småföretagen direkt. Vi välkomnar sänkningen av egenavgifterna för egenföretagare med 5 procentenheter, som dock högst får vara 10 000 kronor per år. Vi skulle hellre se en generell sänkning av arbetsgivaravgifter och egenavgifter med 7,5 procentenheter för alla typer av företag upp till en årlig lönesumma på 3 miljoner kronor.

Förbättra skattereglerna

Det är bra med en höjd gräns för förenklingsregeln i 3:12-reglerna, men här behövs större åtgärder för att komma till rätta med dessa krångliga regler. Vi är kritiska till skattehöjningen på bolagsförsäljningar från 2010. Då upphörde den tillfälliga så kallade klyvningsregeln och skatteuttaget ökade.

Förbättra offentlig upphandling

Det är välkommet att regeringen har tagit initiativ till att förbättra den offentliga upphandlingen samt har fokus på att få med fler småföretag i offentlig upphandling. De regler som trädde i kraft den 15 juli 2010 innebär bland annat ökad tydlighet i lagen om offentlig upphandling, LOU. Lagändringarna bör skapa möjlighet för fler småföretag att delta i offentlig upphandling. Regeringen har även uppdragit åt Kammarkollegiet att utveckla ett "upphandlingsstöd". Vår förhoppning är att det leder till förbättringar av den offentliga upphandlingen.

Konkurrensutsett Arbetsförmedlingen

Det är bra att Arbetsförmedlingen kan anlita kompletterande aktörer och införa valfrihetssystem, men Företagarna vill löpa linan ut och konkurrensutsetta Arbetsförmedlingen helt. På så sätt kan matchningen på arbetsmarknaden bli effektivare.

Anpassa trygghetssystemen

Nya regler har införts som innebär att den som driver enskild firma eller handelsbolag har fått större möjligheter att stå utanför sjukförsäkringen mot lägre avgift (valbar karens upp till 90 dagar). Vi har drivit på för en möjlighet att välja upp till 365 dagars karens, som en statlig utredning även föreslagit. De sociala avgifterna behöver också sänkas rejält, så att företagaren kan skapa sitt eget skydd. Företagarna vill att även företagare som driver aktiebolag ska omfattas av de nya reglerna.

Sjudagarstvånget i sjukförsäkringen för egenföretagare ses över

Regeringen har efter Företagarnas lobbyarbete meddelat att den ska se över möjligheten att slopa tvånget på sju dagars karens för enskilda firmor och handelsbolag. Detta skulle inte ha varit möjligt utan att Företagarna som enda företagargrupp drivit på. Nu förväntar vi oss att sjudagarstvånget slopas och att den som då väljer en dags karens inte får högre höjning än de 0,74 procent som avgiften sänktes när sjudagarstvånget infördes.

Öka tillgången på riskkapital

■ För att underlätta småföretagarens tillgång på riskkapital vill Företagarna ha ett riskkapitalavdrag, en skatterabatt för investeringar i småföretag och avdrag för vinstandelslån.

Rätt för egenföretagare och aktiebolag med omsättning upp till 3 miljoner kronor att kontantredovisa

■ Riksdagen har beslutat att egenföretagare och aktiebolag med en omsättning upp till 3 miljoner kronor ska kunna redovisa kontantmässigt. Det är en bra början. Men kontantredovisningen tillåts tyvärr bara under löpande bokföringsår, inte i årsredovisningen. Företagarna vill vidga rätten att kontantredovisa så att den både kan tillämpas vid högre omsättning och vid årsskiftet, så kallad rak kontantmetod.

Aktiebolag får välja vilken tolvmånadersperiod de vill ha som räkenskapsår

■ Inför valfri tolvmånadersperiod för räkenskapsåren – för alla företagsformer. Riksdagen har beslutat att införa denna möjlighet för aktiebolag. Vi vill se valfrihet för alla bolag. Samma möjligt bör därför öppnas för dem som har enskild firma och handelsbolag.

RÖTT LJUS: Här tar vi kraftfullare tag

Sänk arbetsgivaravgiften och egenavgiften rejält

■ Höga lönekostnader hindrar tillväxtmöjligheter i småföretagen och hämmar konkurrenskraften. Problemet blir än mer akut i takt med den accelererande globaliseringen. Arbetsgivaravgifterna

är den enskilt viktigaste skatten att sänkas. En sänkning med 7,5 procentenheter för småföretag kan snabbt skapa 40-50 000 nya jobb.

Reformera arbetsrätten och kollektivavtalen

■ Kollektivavtal ska inte kunna påtvingas företagare och konfliktreglerna behöver reformeras. Dessutom behöver det ske en uppmjukning av LAS. Ta bort turordningsreglerna helt för alla företag med högst tio anställda, och öka antalet undantag till 20 stycken vid 41 anställda och uppåt.

Ta bort företagets sjuklöneansvar

■ Arbetsgivarens skyldighet att betala sjuklön till den anställda för de första 14 dagarna leder till färre arbetstillfällen. Det är dessutom inte visat att sjuklöneansvaret har någon effekt på sjuktalen.

Inför inte obligatorisk a-kassa för företagare

■ Företagarna är emot förslag om obligatorisk a-kassa för företagare. Det måste vara upp till varje företagare att avgöra vilket försäkringsbehov man har.

Inför euron

■ Svenska företagare har genom utanförskapet gått miste om potentiella handelsintäkter. Ett inträde i eurozonen skulle ge företagen ett automatiskt skydd mot kraftiga kursrörelser och valutaosäkerhet.

“En sänkning med 7,5 procentenheter för småföretag kan snabbt skapa 40-50 000 nya jobb.”

Anders Carlberg, grundare av Fryshuset i Stockholm, och Bicky Chakraborty, vd Elite Hotels, diskuterade invandrarföretagande i Almedalen.

Företagarna hade ett intensivt kampanjår under 2010 med stora synliga kampanjer på gator och torg i landet.

Företagarlinjen under valåret 2010

Alla tjänar på framgångsrika företag. Större framgångar förutsätter dock ett bättre företagarklimat. Och för att nå dit har våra politiker en del att göra. Under 2010 lade Företagarna i en högre växel. Målet var tydligt. Företagarfrågorna skulle lyftas fram i valrörelsen och efter valet skulle vi ha så många företagervänliga politiker som möjligt i Sveriges riksdag.

För att uppnå våra mål i valrörelsen krävdes det att hela organisationen samlades. Och det gjorde vi. Fram till valdagen den 19 september 2010 gjorde vi alla vårt yttersta för att påminna politikerna och väljarna om småföretagens betydelse för Sverige och vikten av en företagervänlig politik. Arrangemangen var många och Företagarlinjen fick genomslag. Över hela landet. I lokalpress och riksmidia.

Med opinionsundersökningar lyfte vi fram företagets och väljarnas syn på partiernas småföretagarpolitik. Vid möten och aktiviteter – från politikerveckan i Almedalen och Centralen i Stockholm till Företagarmarschen i Kalmar län och Valbaren i Laholm – hördes vårt budskap. Under året tog Företagarna också större plats i de digitala kanalerna än tidigare. Med hjälp av sociala nätverk och bloggande kunde vi sprida Företagarlinjens budskap.

Det var också många politiker som hakade på Företagarlinjen. I vår guide över kandidaterna till riksdagen kunde vi bocka av inte mindre än 255 personer med högsta betyg

”Med hjälp av sociala nätverk och bloggande kunde vi sprida Företagarlinjen.”

i företagervänlighet. Före finansmarknadsministern och Näringsutskottets nuvarande ordförande Mats Odell, KD, var snabbt ute och anslöt sig till vårt budskap.

Under ett valår är det viktigt att dels granska vad som gjorts i riksdagen, dels titta på vad de som vill in i riksdagen vill arbeta för. Vi gjorde båda delar. Resultaten från riksdagsledamotsgranskningen och kandidatguiden framgår på nästa sida.

Företagarlinjen upphörde inte med valdagen. Så länge företagarfrågorna inte är högst upp på den politiska agendan måste vårt budskap leva vidare. Fortsatt tillväxt och säkrad välfärd här i landet förutsätter det.

Vem bryr sig i riksdagen?

■ Resultatet från Företagarnas riksdagsledamotsgranskning riksdagsåret 2009/2010:

■ Topp tre från alliansen:

1. Hans Backman (FP)

2. Agneta Berliner (FP)

3. Karin Pilsäter (FP)

■ Topp tre från oppositionen:

1. Krister Örnfjäder (S)

2. Louise Malmström (S)

3. Luciano Astudillo (S)

Kandidatguiden för valet 2010

■ I vår guide över kandidaterna till riksdagen kunde vi bocka av inte mindre än 255 personer med högsta betyg (fem av fem möjliga) i företagervänlighet. Så här fördelar sig kandidaterna (enligt enkätundersökningen) med högst betyg på de olika partierna:

Parti:	Fempoängare:
Centerpartiet	59
Folkpartiet liberalerna	48
Kristdemokraterna	48
Miljöpartiet de gröna	2
Moderata samlingspartiet	97
Socialdemokraterna	–
Vänsterpartiet	1
Totalt	255

Jordbruksminister Eskil Erlandsson, C, deltog i Företagarnas engagerade paneldebatt om matlandet Sverige i Almedalen.

Företagarnas ordförande Jens Spendrup och EU-parlamentarikern Anna Maria Corazza Bildt på ett av Företagarnas seminarier under Almedalsveckan

SNABBA FAKTA – Visste du att...

... 7 av 10 unga kan tänka sig att starta företag enligt Tillväxtverkets Entreprenörskapsbarometer för 2008. Av de tillfrågade svarade 81 procent av killarna och 67 procent av tjejerna att de kunde tänka sig att starta eget.

Chefekonomen har ordet

Framgångsrikt företagande är nyckeln till tillväxt

Efter den djupa krisen 2008-2009 har konjunkturen i Sverige förbättrats kraftigt under 2010. Tillväxten är den starkaste inom OECD och även prognoserna för 2011 ser ljusa ut. Att Sverige klarade krisen så pass bra beror i hög grad på småföretagens flexibilitet och anpassningsförmåga, och det är även de små företagen som leder tillväxten uppåt.

Konjunkturen för småföretagen har förbättrats snabbt det senaste halvåret och företagen är mycket optimistiska inför framtiden. Återhämtningen är snabbare än efter 1990-talskrisen. Orderingång och omsättning ökar kraftigt och sysselsättningen tar fart. Drygt en tredjedel av företagen planerar att anställa närmaste året, vilket försiktigt räknat ger cirka 70 000 nya jobb.

Det finns dock både risker och hinder för fortsatt tillväxt. På kort sikt är sannolikt den största risken att den internationella utvecklingen blir svagare och/eller att vi får en ny finansiell oro på grund av hög skuldsättning i många länder.

Dessa huvudsakligen internationella frågor kan vi i Sverige inte göra så mycket åt. Desto viktigare är det att vi åtgärdar de tillväxthinder som finns här hemma. Framför allt är det bristen på arbetskraft och höga svenska arbetskostnader som skapar problem och pekas ut som hinder. Nästan vart tredje företag har tvingats tacka nej till order på grund av arbetskraftsbrist. Det är ett rejält underbetyg åt både arbetsmarknads- och utbildningspolitiken.

Det är alltså småföretagen som är loket i den pågående konjunkturuppgången. Deras vikt för ekonomin kommer också att bli än större framöver. Sverige, liksom hela världsekonomin, går nu igenom en snabb och omvälvande strukturomvandling. Allt mer öppna marknader, tuffare internationell konkurrens, snabb teknikutveckling och en förflyttning av tillväxten från USA och Europa till framför allt Asien ställer nya krav

på både näringslivet och samhället i stort. Vi kan inte styra utvecklingen. Och det går inte att i förväg peka ut framtidens vinnande företag eller sektorer. Men en sak är säker – nyföretagandet och småföretagen blir allt viktigare.

”Attityderna till företagare, företagande och vinster har blivit bättre de senaste åren.”

Framgångsrikt företagande är nyckeln till tillväxt och välstånd. Redan nu är småföretagen ryggraden i den svenska ekonomin. Nio av tio nya jobb skapas av småföretagare. Allt talar dessutom för att småföretagens betydelse blir än viktigare framöver i takt med strukturomvandlingen och när tjänstesektorn får allt större vikt. Mycket av det nya måste ske i småföretagen, som helt enkelt snabbare och smidigare kan anpassa sig efter förändrade förutsättningar och nya krav på marknaden.

För att klara framtiden, för att få ned dagens hotfullt höga arbetslöshet och inte minst för att ge våra ungdomar möjlighet till jobb behövs småföretag. Fler och växande småföretag. Det innebär i sin tur att det behövs fler företagare.

Attityderna till företagare, företagande och vinster har blivit bättre de senaste åren. Men mer behövs. Sverige har ett av Europas lägsta nyföretagande och vi har Europas äldsta företagare. Mer än var fjärde småföretagare planerar att trappa ned de kommande fem åren. Om vi inte kan ersätta dem blir kostnaden i termer av lägre tillväxt och färre jobb mycket hög. Därför är det både bråttom och viktigt med reformer som underlättar företagsstart och företagstillväxt.

Lars Jagrén
Chefekonom

För mycket tid går åt till byråkrati

Enkla och tydliga regler är grundförutsättningen för ett bra företagarklimat. I själva verket är regelförenklingar bara en del i det nödvändiga rationaliseringsarbete som hela tiden behövs för att samhället och näringslivet ska kunna utvecklas.

Alltför stor del av företagarens tid ägnas i dag åt byråkrati. Smartare regler och smidigare uppgiftslämnande kan göra stor skillnad i företagets vardag.

Alliansregeringen satte ett ambitiöst mål att minska företagets administrativa kostnader med 25 procent till utgången av 2010. En minskning med 7,3 procentenheter har nåtts men det är långt till målet.

Annika Fritsch, skatteexpert på Företagarna, säger att arbetet måste fortsätta och utgå från småföretagen.

Men om regeringen ska nå 25-procentmålet behöver arbetet trappas upp. På alla områden. På samtliga departement. Från 2006 till 2010 har Landsbyggsdepartementet lyckats sänka de administrativa kostnaderna för företagen med nästan 37 procent. Finansdepartementet "lyckades" under samma tidsperiod öka företagets kostnader med 10,2 procent.

Revisionsplikten

Slopandet av revisionsplikten utgör den enskilt största förenklingen. En förbättring som Företagarna stridit länge för. Från den 1 november 2010 är det inte längre ett lagstadgat krav för små aktiebolag att ha en revisor som granskar räkenskaper. Revisionsplikten ligger kvar för företag som två räkenskapsår i följd uppfyller minst två av följande tre krav:

- Omsättning över 3 miljoner kronor.
- Balansomslutning över 1,5 miljoner kronor.
- Antal anställda i genomsnitt fler än tre personer.

Det är bra, men inte tillräckligt. Företagarna vill se en höjning av gränsvärdena och därigenom en lättnad av regelbördan för fler företagare. Vi kan också presentera en prioritetsordning i form av irritationstoppen. Under hösten 2010 presenterade Företagarna även en lista med 48 förslag som kan lindra småföretagens "regelverk".

Irritationstoppen 2010

De regler som småföretagare irriterar sig mest på och som de anser viktigast att förenkla är:

1. Arbetsmarknadsregler.
2. Skatteregler.
3. Sjukförsäkring och sjuklön.
4. Arbetsgivaravgifter.
5. Uppgiftslämnande till myndigheter.
6. Moms.
7. Miljö.
8. Redovisning.
9. Branschspecifika regler.
10. Revision.

SNABBA FAKTA – Visste du att...

...mer än två tredjedelar av nyföretagarna har enskilda firmor, medan aktiebolagen står för ungefär en femtedel av nyföretagandet. Mer än 80 procent av de nystartade företagen drevs inom tjänstesektorn.

ROT & RUT gör svarta jobb vita

Sverige har tjänat på avdragen

Företagarna drev på införandet av både ROT- och RUT-avdraget. De har nu varit på plats ett antal år och resultatet är lysande. I januari 2011 kunde Företagarna i en rapport redovisa att:

- ROT- och RUT-avdragen har varit effektiva vapen mot svartjobb.
- Avdragen har skapat många nya vita jobb och många nya företag. Vi bedömde att avdragen lett till inte mindre än 24 000 nya heltidsjobb, försiktigt räknat.
- Nästan 1 200 000 personer, och 76 000 företag, hade då hunnit utnyttja något av avdragen.
- Avdragen är statsfinansiellt lönsamma, det vill säga de ger mer tillbaka till statskassan i form av ökade skatter än vad de kostar.

ROT- och RUT-avdragen har gjort det möjligt för många människor att ta klivet från arbetslöshet eller svartjobb till sysselsättning, vilket även gynnat statskassan. Många nya företag har kunnat startas och växa. Till de positiva effekterna hör också att många lättare kan få sitt "livspussel" att gå ihop.

Reformerna innebär dessutom att det knappast lönar sig att ta ledigt för "gördet-själv-arbete" hemma, vilket ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är klart positivt. Sammantaget har avdragen visat sig vara effektiva och lönsamma åtgärder som hela Sverige har tjänat på.

Så långt allting gott. Men tyvärr leder nuvarande regler också till svårförståeliga gränsdragningar och konkurrensnedvridningar.

Trädgårdsanläggare och markentreprenörer för samma ojämna kamp mot svartarbetande aktörer men omfattas inte av skatterabatten. Det gäller också hantverkare som utför jobbet på verkstaden i stället för hos kunden. Dessa jobb borde givetvis inkluderas i de arbeten som är avdragsgilla för ROT-avdrag.

Av samma skäl, på RUT-sidan, bör t.ex. serveringstjänster och IT-tjänster också berättiga till avdrag.

Det är dags att vidga området och bygga vidare på den reform som så framgångsrikt skapat fler företag och nya vita jobb.

"Avdragen har visat sig vara effektiva och lönsamma åtgärder som hela Sverige har tjänat på."

Detta är ROT och RUT

■ ROT-avdrag gäller för arbeten utförda från den 8 december 2008 och tills vidare. Den nu gällande skattereduktionen är 50 procent av arbetskostnaden, dock max 50 000 kronor per ägare av fastighet och år (tillsammans för ROT och RUT). ROT står för Reparation, Ombyggnad och Tillbyggnad.

■ RUT-avdrag gäller för tjänster utförda i eller i anslutning till privatbostäder, såsom städning, barnpassning eller trädgårdsarbete. Skattereduktionen är på 50 procent av kostnaden, vilken får vara max 50 000 kronor per person och år (tillsammans för ROT och RUT). RUT står för Rengöring, Underhåll och Tvätt.

SNABBA FAKTA – Visste du att ...

... småföretagens bidrag till BNP var 850 miljarder kronor under 2007. Av den privata sektorns bidrag står således småföretagen för 36 procent av förädlingsvärdet.

Mockfjärds Fönsters vd Tommy Larsson fick nya kunder samma dag som ROT-avdraget infördes.

ROT satte fart på affärerna

När ROT-avdraget infördes för två år sedan stod Mockfjärds Fönster i startgroparna. Samma dag som beskedet kom ringde de till sina kunder och berättade om skattereduktionen.

– Vårt koncept passar perfekt för ROT-avdraget, det blev en turboinjektion, säger vd Tommy Larsson.

Beräkningar från Företagarna visar att ROT- och RUT-avdraget genererade 24 000 nya jobb under 2010. När regeringen hösten 2008 halverade den faktiska arbetskostnaden för att renovera sommarstugan eller göra om hemma tog många tillfället i akt och gjorde verklighet av påtänkta projekt. Något som gav fönsterfirman Mockfjärds en rejäl skjuts.

– Det blev som att sätta in en turbo i en bra dieselmotor. Vi säljer ju inte bara fönster utan står även för installationen, därför passar ROT-avdraget vårt företag som hand i handsken. Under 2009 ökade vi vår försäljning med 83 procent jämfört med 2008, det beror till stor del på ROT-avdraget, säger Tommy Larsson.

Mockfjärds riktar sig till både privatpersoner och fastighetsägare av flerbostadshus. Effekten av ROT har av naturliga skäl märkts bland privatpersonerna. Tommy Larsson uppskattar att företagets verksamhet till ungefär 40 procent utgörs av arbete som omfattas av ROT-avdraget. En stor skillnad mot om de bara hade sålt fönster.

– Då hade vi varit beroende av konjunkturen och om folk har råd och lust att köpa fönster. När vi förstod att ROT-avdraget var på gång började vi direkt förbereda oss för det nya läget. Samma dag som beslutet kom ringde vi våra säljare och bad dem informera alla kunder om de nya reglerna. På så sätt fick vi ett försprång mot våra konkurrenter och spred en positiv känsla bland våra medarbetare.

”Det blev som att sätta in en turbo i en bra dieselmotor.”

För att dra nytta av de nya reglerna använder Mockfjärds ROT-begreppet i sin marknadsföring och på sin hemsida. I dag anser Tommy Larsson att avdraget blivit till ett normaltillstånd snarare än en nyhet.

Arbetsgivaravgiften – hög och dold

Ett framgångsrikt företagande är nyckeln till tillväxt och välstånd. Det är i det privata näringslivet, och genom privata initiativ och beslut, som grunden för ekonomisk tillväxt skapas. Att skapa möjligheter för dessa företag att vilja och kunna växa – det är företagarnas linje. Och det förutsätter en lägre beskattning av arbetsgivare och egenföretagare.

Lönekostnaden är den största kostnadsposten i flertalet företag, och i än högre grad i den expanderande tjänstesektorn. Regeringen har sänkt den allmänna arbetsgivaravgiften med en procentandel. Det är bra, men Företagarna anser att det skulle få större effekt med en rejäl sänkning riktad mot småföretagen.

Vårt förslag är att sänka avgifterna med 7,5 procentenheter för lönesummor och underlag för egenavgifter upp till 3 miljoner kronor per år. Alla företag skulle kunna få en sänkning med maximalt 225 000 kronor per år. En sådan lösning kostar inte lika mycket som en generell sänkning och skulle märkas mest för småföretagen. Genom att rikta sänkningen till småföretagen stimuleras sysselsättningen där, vilket leder till ökade skatteintäkter och underlättar finansieringen av en senare generell sänkning.

Den svenska arbetsgivaravgiften är hög i ett internationellt perspektiv. När en arbetsgivare betalar ut 100 kronor i lön till en anställd måste vanligtvis ytterligare drygt 31 kronor betalas in till staten i form av obligatorisk arbetsgivaravgift. Som jämförelse är motsvarande lagstadgade avgifter cirka 24 procent av lönen i Finland och 14 procent i Norge. I Danmark betalas ingen arbetsgivaravgift alls. I stället är lönen högre och den anställda svarar för inbetalning av löneskatterna.

Arbetsgivaravgiften har i dag avvikit från den roll den från början var tänkt att ha, nämligen en form av försäkring knuten till individen. Det visar sig att mellan 50-60 procent av den inbetalda avgiften inte har någon koppling till förmåner i form av socialförsäkringar, utan är en ren skatt.

Ett annat problem med arbetsgivaravgiften är att den är dold för de allra flesta – utom för företagen som får

“Företagarna vill att skatterna synliggörs. Är det rimligt med ett skattesystem där bara företagare, men inte löntagare, ser skatterna?”

administrera och betala in den. Att skatter inte syns är problematiskt. Det skapar ett demokratiskt underskott hos allmänheten och gör att diskussionen och kunskapen om kostnadsläget i Sverige lätt hamnar fel. Företagarna vill att skatterna synliggörs. Är det rimligt med ett skattesystem där bara företagare, men inte löntagare, ser skatterna? Måste inte skatterna vara synliga för att vi ska kunna värdera vilken service vi egentligen får för dem? Exempelvis genom att göra det obligatoriskt att skriva ut arbetsgivaravgiften på lönebeskedet.

Företagaren
Charlotte Carlsson:

Efter första anställningen måste omsättningen dubblas

Det borde finnas olika typer av arbetsgivaravgifter, anser Charlotte Carlsson, grundare och vd för Snyggare Internet i Göteborg.

– Problemet är när enmansföretagaren anställer sin första medarbetare. Eftersom de anställda i bolaget fördubblas, måste även omsättningen dubblas, säger hon.

Därför bör arbetsgivaravgiften vara lägre under de första åren, till exempel för de tre till fem första anställda.

För varje nytillkommen anställd utöver dessa minskar sårbarheten och det ställs inte heller lika höga krav på betydligt ökad omsättning.

Det är billigare att anställa unga personer, men det är inte alltid intressant, anser Charlotte.

– Om jag utgår från mig själv, så är jag inte intresserad av att bara ha unga anställda. Jag behöver utbildade personer som jobbar hos mig. Det är svårt att vara tillräckligt ung när man gått det systemvetenskapliga programmet i fyra år.

Hon är inte motståndare till arbetsgivaravgifter eller skatter. Problemet är att ett tjänsteföretag som hennes måste expandera och det går inte att göra utan personal.

– Det stora problemet med kvinnliga företagare är att för många av dem startar leverbärföretag. De är viktiga naturligtvis, men det är kapital som styr, makten finns i pengarna. Därför behöver vi fler kvinnliga företagare som driver större företag och som är beredda att anställa, säger Charlotte Carlsson.

I dag finns fyra anställda i Snyggare Internet, som startade för fem år sedan.

“Vi behöver fler kvinnliga företagare som driver större företag och anställer”, säger Charlotte Carlsson.

Arbetsmarknaden måste bli mer flexibel

Många svenskar står i dag utanför arbetsmarknaden. Oförmågan att skapa nya jobb är ett stort problem i svensk ekonomi. Anders Fogelberg, jurist och Företagarnas expert på arbetsmarknadsfrågor, ser dagens arbetsmarknadsmodell och regelverk som stora hinder för en gynnsammare utveckling på arbetsmarknaden.

– Vi driver bland annat frågan

om flexibla turordningsregler för småföretag. För ett företag i kris som behöver säga upp personal innebär turordningsreglerna att företaget får svårt att behålla kompetensen. Det tas inte tillräcklig hänsyn till vad som är bäst för hela företagets överlevnad. Småföretag utan kollektivavtal saknar dessutom storföretagarens möjlighet att förhandla bort regelverket.

■ Företagarnas trappa för turordningsundantag

Anställda i företaget:	Så många får undantas:
1-10	10 (som mest)
11-20	14 (som mest)
21-30	16
31-40	18
41 –	20

Invandrare skapade

Stor potential hos invandrarföretagare

Internationell öppenhet och invandring som ger nya impulser, ökad handel och mer företagande är två av de viktigaste historiska förklaringarna till svensk ekonomisk tillväxt och framgång. Också i dag spelar invandrarföretagen en stor roll för tillväxten. Företagare med utländsk bakgrund sysselsätter mer än 200 000 personer i Sverige. Men potentialen är ännu mycket större.

Detta företagande är dessutom en win-win-win situation för Sverige. För det första är företagandet en mycket viktig väg in på en annars ofta stängd, eller i vart fall svårforcerad, arbetsmarknad. För det andra skapar invandrarnas företag ofta nya jobb för personer från samma land som grundaren och för det tredje finns det en direkt koppling mellan fler invandrarföretag och ökad utrikeshandel.

Företagarna tror inte på specialregler för olika etniska grupper, kön eller ålder. Vårt mål är att förenkla reglerna så att de passar småföretagarna, vare sig de är invandrare eller infödda svenskar. Regelverket ska anpassas efter företagarna – inte tvärtom. Vi vill lyfta fram invandrarföretagarnas betydelse för ekonomin och viktiga frågor för dessa företagare – som svårigheterna att hitta kapital samt det besvärliga och byråkratiska regler.

“Vårt mål är att förenkla regelverket”

Ziya Gürsoys turkiska ångbad, ett företag som bidrar till tillväxten.

Han driver en

För ett år sedan startade Ziya Gürsoy sitt Hamam Oriental – ett turkiskt ångbad i Upplands Väsby, strax norr om Stockholm. Nu har han två anställda och planerar att förstärka teamet.

– Jag ville starta ett eget hamam för att kunna sätta min egen standard, säger han. På Hamam Oriental möts kunderna av orientaliska dofter i en lugn och avstressande miljö, samtidigt som de erbjuds olika behandlingar med allt från turkisk massage till skuminpackningar med rosvål. Besökare får även smaka genuin turkisk mat och dryck.

För Ziya Gürsoy har det inte varit helt lätt att få sin dröm om att starta ett eget hamam i Sverige att gå i uppfyllelse. Han är född och uppvuxen i Turkiet och har bott i Sverige i 17 år. Till en början var det tungt att komma hit.

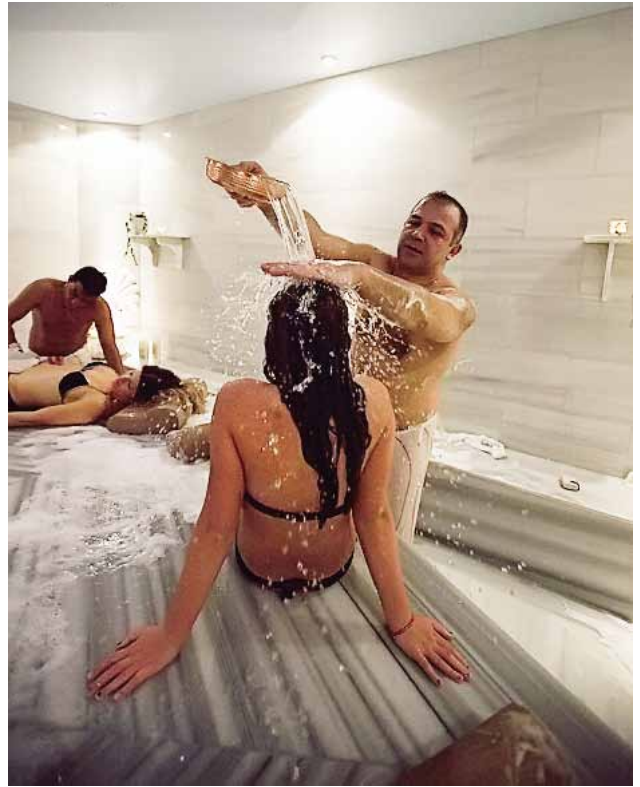
– Jag valde att bosätta mig här för kärleken. I början saknade jag solen och det sociala livet som jag hade i Turkiet

SNABBA FAKTA – Visste du att...

... **9 av 10 nya jobb** skapas i småföretagen och så har det varit sedan tidigt 90-tal. Stora företag och offentlig sektor har skapat 35 000 nya jobb medan småföretag upp till 50 anställda stått för mer än 328 000 nya jobb.

... **Sverige ligger i botten** när det gäller att starta företag jämfört med övriga Europa. Det svenska nyföretagandet är mycket lågt i internationell jämförelse, räknat som andel av befolkningen. Endast 4,3 procent av befolkningen i åldrarna 18-64 år har år 2008 startat eller avser starta företag. I de flesta utvecklade länder är motsvarande siffra mellan 6 och 10 procent.

200 000 nya jobb

turkisk oas i Upplands Väsby

med familj och vänner. Det blev en del kulturkrockar och språksvårigheter.

Ziya Gürsoy är medlem i Företagarna för att skaffa sig ett stort nätverk och han vill kunna erbjuda andra företagare friskvård. Entreprenörskapet är en del av hans personlighet. Han beskriver sig som en företagsam och iderik person som gillar utmaningar och gärna ger service. Innan han kom till Sverige drev han ett företag i Turkiet under en kortare period.

– Skillnaden är att här i Sverige måste jag ordna allt pappersarbete själv och jag ska helst kunna alla lagar och regler.

När Ziya Gürsoy bestämde sig för att starta sitt företag stötte han på flera problem.

– Det blev missförstånd eftersom Skatteverket inte ville klassa Hamam Oriental som ett friskvårdsföretag. Efter många förhandlingar och mycket hjälp av Upplands Väsby Promotion och Nyföretagarcentrum så löste det sig, berättar han.

Att få utskänkningstillstånd var inte heller enkelt.

”Jag behövde stöd från kommunen, men i stället blev jag motarbetad”

– Jag behövde stöd från kommunens utskänkningstillståndsenhet, men i stället blev jag motarbetad. Det var mycket komplicerat och svårt att få tillstånd. Kontaktpersonen för enheten hade förutfattade meningar och egna regler, fortsätter han.

Verksamheten krävde större investeringar och Ziya Gürsoy sökte lån hos ALMI Företagspartner, men fick avslag trots att han uppfyllde alla krav. Tack vare Swedbank, Infra City AB, vänner och bekanta lyckades han ändå till slut komma igång med sitt företag.

– Jag arbetar ungefär 60-70 timmar per vecka och gör det mesta själv. Jag behöver anställa ytterligare två personer eller fler. Det är en dröm som har gått i uppfyllelse, säger han.

Ny medvetenhet om offentlig säljverksamhet

Efter många års påstötningar från Företagarna trädde nya regler om offentlig säljverksamhet, "osund konkurrens", i kraft den 1 januari 2010. De nya reglerna är efterlängtrade av de små företagen. De innebär i korthet att stat, kommun och landsting av domstol kan förbjudas att sälja varor eller tjänster på ett sätt som begränsar konkurrensen och som inte är försvarbart.

Företagarna har under året deltagit i en informationsturné om de nya reglerna. Samtliga informationsmöten har arrangerats i samarbete med Konkurrensverket, Sveriges kommuner och landsting, Svenskt Näringsliv och Almega. Turnén har besökt flera städer från Luleå i norr till Växjö i söder.

Ulrica Dyrke, jurist och konkurrensexpert på Företagarna, har representerat organisationen under turnén. Hon tycker att det har varit bra att organisationerna gemensamt har spridit information om de nya reglerna runt om i landet och att besökare har fått möjlighet att ställa frågor.

– Alla organisationer som står bakom informationsmötena har varit rörande eniga om att den viktigaste rekommendationen till offentlig sektor är att agera proaktivt genom att se över sin verksamhet i ljuset av den nya lagstiftningen.

Konkurrens från offentlig sektor drabbar små företag som verkar lokalt. En rapport från Företagarna 2008 visar att drygt vart sjätte småföretag – eller i konkreta siffror 33 000 företag – upplever konkurrens från offentlig sektor.

Välfärdsföretagen skapar nya möjligheter för framtiden.

Valfrihet ökar tillväxt

Lagen om valfrihetssystem, LOV, innebär möjligheter för kommuner och landsting att konkurrera sin egen verksamhet genom att införa valfrihetssystem där den enskilde själv kan välja bland de utförare som godkänts. Företagarna har med framgång drivit på för detta och hoppas nu att många nya företag ska kunna skapas. Valfrihet ökar tillväxt inom vård- och omsorgssektorn.

Lagen kan användas inom bland annat omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt för hälso- och sjukvårdstjänster. LOV är i grunden en frivillig lagstiftning vilket innebär att kommunerna själva får besluta om de ska införa LOV. Den är dock obligato-

”Exempel på sektorer som borde kunna omfattas är barnomsorg och utbildningsområdet.”

risk inom primärvården, vilket innebär att alla landsting måste införa valfrihetssystem.

Företagarna menar att LOV bör kunna tjäna som modell för tillämpning även inom andra områden där valfrihetssystem finns eller planeras. Exempel på sektorer som borde kunna omfattas är barnomsorg och utbildningsområdet.

SNABBA FAKTA – Visste du att...

... 6 av 10 i privat sektor jobbar i småföretag enligt SCB. Runt 1,83 miljoner personer var anställda i småföretag i december 2009.

... småföretag står för 30 procent av den privata sektorns omsättning. De omsatte, inklusive jordbruk, närmare 2 000 miljarder kronor under år 2008.

... Dryga 77 0000 företag ägnade sig åt importverksamhet år 2009. Av alla dessa utgjordes hela 96 procent av småföretag.

Sjuklönen och karens drabbar småföretag

En företagare blir inte bara av med sin lön när hon eller han blir sjuk, utan går också miste om intäkter som ska täcka fasta kostnader. Det kan även handla om framtida uppdrag och därmed intäkter som går förlorade genom missade affärsmöten.

Ersättningen vid sjukdom skulle därför behöva uppgå till flera gånger lönen för att ge kompensation även för fasta kostnader vid sjukdom. Det förutsätter trygghetssystem som är anpassade utifrån företagarens situation.

Sjuklönen och karensdagarna är två områden där Företagarna driver på för förbättringar.

Sjuklöneansvaret

Småföretagen står för den helt övervägande delen av systerställningstillväxten. Det är därför av högsta vikt att arbeta för att få bort regler som stör arbetsmarknaden och som gör att företag inte vågar anställa.

Många företag väljer att inte anställa på grund av sjuklöneansvaret. Det är allt för kostsamt att både betala sjuklön och samtidigt betala för vikarier. Som sjuklönen är konstruerad nu slår den också hårdast mot de minsta företagen. Ju mindre företaget är, desto större andel av personalkostnaderna utgörs då av sjuklön.

Dessutom tvingas arbetsgivaren bära kostnaden för sjukskrivningar av alla slag. Även sådana skador eller sjukdomar

som orsakats av andra, som beror på fritidsaktiviteter eller arbetstagarens egna beslut, till exempel skönhetsoperationer.

Gör karensen flexiblare

Det är av största vikt att företagare får möjlighet att välja att stå utanför delar av socialförsäkringssystemet med sänkta avgifter för att kunna spara till sin egen trygghet eller köpa skraddarsydda försäkringslösningar, vilket kallas för karens. De nya reglerna som infördes den 1 juli 2010 med möjlighet till karens under maximalt 90 dagar för den som har enskild firma eller handelsbolag, är ett steg i rätt riktning. Men det är inte tillräckligt långtgående för att ge ett bra trygghetssystem för företagare. Vi anser att företagare ska ha möjlighet att välja såväl 180 som 365 dagars karens.

Företagarna var den enda företagargruppen som redan i remissrundan kritiserade sjukdagarsvånget. När förslaget ändå presenterades var vi också snabbt ute och krävde att politikerna backade från kravet och samtidigt ger företagarna valmöjligheten tillbaka. I december gav vårt opinionsarbete resultat.

Sjuklön för fritidsskada orimligt

Qlean Scandinavia nyanställde för ett par år sedan några yngre killar. En av dem råkade ut för en olycka innan han ens hann börja arbeta på företaget.

– Han blev så glad över att ha blivit projektanställd här, så han gick ut och firade på krogen med kompisarna. Det ledde till att han halkade och skadade höften, säger Petra Hammarstedt, vd på egna företaget Qlean Scandinavia AB i Linköping.

Följden blev en sjukskrivning hela första månaden med sjuklön. Två veckor av hans lön fick företaget betala, plus semesterlönen, trots att han inte hann jobba en enda timme på Qlean.

– Ska det verkligen behöva vara så här? Det måste väl kunna gå att särskilja skador som uppstår under privat tid och sådana som uppstår i samband med arbetet, säger hon.

Petra Hammarstedt har ställt frågan till Försäkringskassan och fått svaret att det skulle bli för dyrt att skilja på

Petra Hammarstedt är kritisk mot sjuklönesystemet.

skador som tillkommit på fritid och dem som uppstått på jobbet. Kostnaden drabbar i stället arbetsgivaren, oavsett hur stort företaget är.

Qlean Scandinavia sysslar med rengöring med hjälp av extremt rent vatten som löser olja.

Andra frågor där Företagarna

Kvinnors företagande

■ **Det är varken möjligt** eller önskvärt att lagstifta om jämställdhet inom företagandet. Däremot är det både möjligt och önskvärt att lagstifta om åtgärder som förbättrar företagarklimatet generellt. Flera av de viktigaste åtgärderna skulle få särskilt positiv verkan på kvinnors företagande, eftersom dagens regelverk slår extra hårt mot de sektorer som kvinnor är verksamma i.

■ **Enklare regler, lättare** att ordna kapital, till exempel via införandet av ett riskkapitalavdrag, samt slopat sjuklöneansvar är generella åtgärder som skulle påverka kvinnors företagande och företagstillväxten positivt. Samma sak gäller sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag, som får allra störst positiv effekt i tjänstesektorn, där flertalet kvinnor är verksamma.

■ **Mer än en miljon kvinnor** arbetar inom branscher som domineras av den offentliga sektorn. Avreglering ger fler privata alternativ och är mycket posi-

tiv för jämställdheten och företagandet. Det finns ett tydligt samband mellan kommuners upphandling av vård, utbildning samt omsorg och andelen företagarkvinnor.

■ **Kvinnor utnyttjar de** sociala trygghetssystemen i klart högre utsträckning än män. Som företagare är möjligheten att använda sig av dessa system begränsade. Företagare kan alltså inte dra nytta av det försäkringssystem de tvingas betala premier till. För att minska gapet mellan att vara anställd och företagare vill Företagarna se inrättandet av en möjlighet att slippa systemen under kortare och längre perioder. I utbyte mot en kraftigt sänkt obligatorisk avgift skulle företagaren kunna köpa skraddarsydd försäkring som passar dennes situation bättre.

■ **Att förstärka kvinnors** företagande är inte en fråga om att genom konkurrenssnedvridning gynna kvinnor på männens bekostnad. Det handlar i stället om att skapa lika och bättre förutsättningar på fler marknader – och ta bort de hinder som i dag snedvrider förutsättningarna till kvinnors nackdel.

Fyra av tio företagare utsatta för brott

■ **Kriminalitet i alla former** drabbar samhället hårt. Allra värst drabbas givetvis de individer som blir utsatta för olika brott, men i förlängningen hotas även ett av samhällets fundament – rättssäkerheten och förtroendet för samhället – och därmed den långsiktiga tillväxten och välbståndet. Ur ett företagare- och tillväxtperspektiv leder kriminaliteten till större kostnader, ökad osäkerhet, samt i förlängningen till mindre företagande och sämre välbstånd.

Medelålders kvinnor öppna för företagande

*Det är viktigt att arbeta för olikheten, anser Birthe Björkenstock, ordförande i Företagarna i Växjö.
– Vi behöver företag i alla olika former, säger hon.*

Styrelsen i Företagarna Växjö har varit aktiva och lyckats skapa ett bra samarbete med Växjö kommun.

– Vi ville inspirera och fånga upp kvinnor, säger Birthe Björkenstock.

Effekten blev att kommunen anställde en projektledare och startade projektet Företagare i Kronoberg tillsammans med Företagarna Växjö. Projektet är inriktat på företagande i allmänhet och kvinnors företagande

i synnerhet. Vid flera seminarier har kvinnliga företagare haft möjlighet att träffa andra kvinnor och byta erfarenheter om hur man löser ekvationen eget företag samt familj med barn.

– Vi befinner oss i ett skede då olika generationer har olika lätt för att engagera sig som företagare. Det kommer att bli lättare för de yngre generationerna, säger Birthe Björkenstock.

håller sig framme & påverkar

■ **Skattesänkningar kan vara** ett sätt att minska motiven till svartarbete. Införandet av ROT- och RUT-avdraget är utmärkta sätt att minska skatteki-larna och därigenom göra svarta jobb vita. Sänk arbetsgivaravgifterna och gör det därmed billigare och enklare att anställa personal vitt.

■ **Företagarna har undersökt** omfattningen av kriminaliteten riktad mot företag och resultaten är skrämmande. Fyra av tio företag uppgav att de utsatts för någon form av brottslighet under det senaste året.

■ **God rättssäkerhet är grunden** för ett väl fungerande samhälle. Och en fungerande brottsbekämpning behövs om äganderätten ska vara en realitet. Ett allvarligt problem för många av Företagarnas medlemmar utgör annonskojare och andra liknande metoder för bedrägeri. En bred översyn måste till för att komma till rätta med detta, bl.a. vad gäller dagens system för registrering av betalningsanmärkningar. Kreditupplysningsverksamhet kan inte tillåtas bli ett redskap för att tvinga fram en företagares betalning av bluffakturor.

Entreprenörskap i utbildningen

■ **Det råder brist på** människor som vill ta över eller starta företag. Sverige har den lägsta andelen företagare inom EU och dessutom de äldsta. Fler unga behöver vilja starta eller ta över företag. Men trots stort intresse bland yngre för företagande är det få som gör slag i saken. Det låga intresset för företagande beror dels på attityderna mot företagande, dels på utbildningssystemet, där anställningsbarhet är den förhärskande inriktningen. Företagande och entreprenörskap har försvinnande litet utrymme i skolan och inom den högre utbildningen.

För att förstärka viljan att satsa på att förverkliga egna idéer i eget företagande krävs att entreprenörska-

pet löper som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.

■ **Att stärka inslagen av** entreprenörskap och företagande i skolans verksamhet är ett långsiktigt arbete. Mer och bättre strukturerat samarbete mellan lokala företagare och bättre struktur på praktikperioder kan redan på kort sikt öka förståelsen hos unga för företagandets villkor. Verklig framgång förutsätter en lärarutbildning som innehåller metoder och arbetssätt för entreprenörskap och fortbildning för såväl lärare och rektorer som studie- och yrkesvägledare.

Lärlingsutbildningen

■ **Vart femte företag har** problem med att hitta rätt arbetskraft. En viktig del i lösningen stavas lärlingar. Lärlingsutbildning är också en attraktiv form av yrkesutbildning för många småföretagare. Företagarnas undersökningar visar att, över tid och i princip oberoende av konjunktur, omkring hälften av alla småföretag med 1-49 anställda gärna tar emot och utbildar lärlingar. De något större företagen inom denna grupp är än mer positiva.

■ **Fördelen med utbildning** på en arbetsplats är att den både ger det praktiska yrkeskunnandet och insikt i företagandets villkor. Företagarna har under lång tid förespråkat lärlingsutbildning. Det gläder oss i mycket att försöksverksamheten med lärlingsutbildning i gymnasieskolan permanentas när den nya gymnasieskolan startar

hösten 2011. Men vi är emot idén om att lärlingen ska vara anställd i stället för elev på företaget.

För en företagsam landsbygd

■ **Att starta och driva** företag förutsätter en viss grundläggande tillgång på lokal service. I landets mer glest befolkade delar är de kommersiella förutsättningarna för stora delar av denna service betydligt sämre än i tät-orterna. Dessutom går utvecklingen åt fel håll. När servicen utarmas försämrars företagets förutsättningar och utan företagandet äventyras i förlängningen hela ortens överlevnad.

■ **Enligt en undersökning** bland medlemsföretagen i Företagarna är bredband, postkontoret och bensenmacken viktigast för glesbygdens företagare. Den digitala utvecklingen går framåt men på de andra områdena är orosmolnen fler. Mackdöden är en fråga som kräver en långsiktig lösning. Postdistributionen är en annan. Posten har aviserat att de senast den 1 januari 2013 ska ha lagt ned samtliga 337 Företagscenter runt om i landet. Kommer de lokala postombuden att kunna täcka upp paketdistributionen när detta skett?

Med rätt förutsättningar kan företagen växa och bli fler. Om landsbygdens företag och arbetstillfällen ska leva kvar måste dock politikerna visa handlingskraft och trygga tillgången på lokal service i hela landet.

SNABBA FAKTA – Visste du att ...

... **Sammanlagt fanns det** vid årsskiftet 2009/2010 517 000 tjänsteföretag i Sverige. 99,4 procent av dessa är småföretag.

Ordföranden har ordet

Företagarlinjen leder till nya jobb och företag

Företagarlinjen är ett begrepp som förklarar och beskriver det som Företagarna arbetar för. Det vi menar med företagarlinjen är att de frågor som rör företagandet måste sättas i fokus och förbli överst på dagordningen. Skälet är att det företagarlinjen står för löser många andra samhällsproblem.

Utan fler företagare blir de politiska åtgärderna för att minska arbetslösheten ett slag i luften. Vi har hög arbetslöshet i Sverige och ungdomsarbetslösheten är ett särskilt akut och brännande problem. Hur ska fler unga få jobb om människor avstår från att starta företag, eller avstår från att satsa på tillväxt i sina små företag?

De höga kostnaderna och riskerna med de stelbenta reglerna gör att många inte vågar ta steget. Då blir det per definition även allt fler som ställs utanför arbetsmarknaden.

Generationsväxlingen måste hanteras. De stora fyrtiotalistgenerationernas företagare förbereder sig för att dra sig tillbaka. Vi har just nu tusentals småföretag som måste överföras i ny ägo inom en tioårsperiod.

De som ska ta över dessa företag måste våga satsa på att öka sitt företags tillväxt. Då, och bara då, ökar också antalet anställningar. Det skulle innebära ett trendbrott och vi får en spiral som vänder uppåt.

Den utvecklingen skulle automatiskt lösa ett annat långsiktigt problem. När fler vågar starta företag ökar de ungas andel av företagarna. Unga företagare blir en följd av företagarlinjen. Vi lyckas den dagen politikerna tar till sig vårt budskap.

Många vill i dag in på arbetsmarknaden, men når inte dit. Det gäller unga människor, men även dem som är nyanlända till Sverige. Stora grupper av invandrare står helt utanför arbetsmarknaden efter många år i Sverige.

Vi behöver politiker som övergår från polemik till att faktiskt ändra hela regelverket som styr företagandet. Ett bra exempel på ineffektiviteten i politiken är att flera regeringar av olika valörer har lovat göra det enklare att driva företag. Men det har tagit alldeles för lång tid att gå från ord till handling.

Under krisen visade politikerna prov på handlingskraft och nytänkande. Det skall de ha heder för. Nu behövs samma typ av kraftsamling för att skapa riktigt bra förutsättningar för företagande.

Sverige behöver Företagarlinjen. Så här efter krisen finns både chansen och de statsfinansiella förutsättningarna.

Låt oss nu ta den!

Jens Spendrup
Ordförande Företagarna

företagarna

Huvudkontor: Regeringsgatan 52, 106 67 Stockholm. Telefon: 08-406 17 00. www.foretagarna.se, info@foretagarna.se